

**PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
MIASTA I GMINY CHODECZ
na lata 2007 – 2015**

Chodecz, kwiecień 2007

Opracował: Zbigniew Strózik

Spis treści

I.	OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	3
II.	AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU.....	3
	1.Położenie, powierzchnia, ludność.....	3
	2.Krajobraz	5
	3.Turystyka.....	7
	4.Zagospodarowanie przestrzenne	10
	5.Gospodarka	37
	6.Sfera społeczna	40
III.	ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA TERENIE MIASTA I GMINY CHODECZ.....	43
	1.Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru gminy.....	43
	2.Zmiany w sposobie użytkowania terenu	44
	3.Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury.....	45
	4.Poprawa stanu środowiska naturalnego	45
	5.Poprawa stanu środowiska kulturowego.....	46
	6.Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców.....	46

IV.PLANOWANE PROJEKTY (ZADANIA) INWESTYCYJNE NA LATA 2007 – 2015.....	47
--	-----------

V.PLAN FINANSOWY NA LATA 2007 – 2015 (w tys. Euro).....	57
--	-----------

I.OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego obejmuje teren Miasta i Gminy Chodecz i jest przewidziany na lata 2007 – 2015.

II.AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU.

1. Położenie, powierzchnia, ludność.

Gmina Chodecz położona jest w południowej części województwa kujawsko – pomorskiego na granicy z woj. wielkopolskim i łódzkim, w obrębie południowego krańca Pojezierza Kujawskiego, w powiecie włocławskim. Pod względem geograficzno – przyrodniczym gmina leży na obszarze pojezierza Wielkopolsko – Kujawskiego, zaś geomorfologicznie położona jest w obrębie Wysoczyzny Kujawskiej z częścią południową zwaną Pojezierzem Chodeckim. Ośrodkiem gminy jest miasto Chodecz położone w odległości 32 km od Włocławka. Powierzchnia gminy wynosi 122,4 km² – w tym miasta 1,4 km². Miasto Chodecz zamieszkują 1944 osoby, przy średniej gęstości zaludnienia 1389 osób na km², natomiast na terenie gminy Chodecz zamieszkuje 4635 osób, przy gęstości zaludnienia 38 osób na 1 km². Gmina Chodecz graniczy z następującymi gminami: Boniewo, Choceń, Izbica Kujawska, Lubień Kujawski.

Wiodącą funkcją gminy jest rolnictwo z uwagi na udział gruntów ornych – 10009 ha, co stanowi około 81,9 % ogólnej powierzchni. Gmina położona jest w obszarze o zróżnicowanej klasyfikacji bonitacyjnej gleb.

Lasy zajmują 1103 ha powierzchni gminy tj. 9,1 %. Miasto i Gmina Chodecz posiadają pewne walory turystyczne, co umożliwia rozwój różnych form wypoczynku i turystyki. Ze względu na istniejące jeziora (jez. Kromszewickie, Chodeckie, Lubienieckie, Ługowskie) rozwinęła się na terenie gminy tzw. masowa forma wypoczynku, ponieważ w/w jeziora są bardzo atrakcyjne turystycznie, szczególnie w okresie letnim. Miasto Chodecz pełni dla mieszkańców oraz terenów gminy funkcję centralnego ośrodka obsługi lokalnej w zakresie usług o charakterze podstawowym – administracyjnym, kulturowym, handlowym, zdrowotnym, edukacyjnym itp.

<i>Gmina</i>	<i>Powierzchnia (km²)</i>	<i>Ludność (osoby)</i>	<i>Liczba miejscowości</i>	<i>Liczba gospodarstw</i>	<i>Liczba podmiotów gospodarczych</i>
<i>Gmina miejsko - wiejska</i>					
Chodecz	122,4	6 579	40		259
w tym:					
miasto	1,4	1 944	1		181
wieś	121	4 635	39	1 101	78

2. Krajobraz.

Istniejące elementy przyrodnicze, pola uprawne, tereny zurbanizowane oraz towarzysząca jej infrastruktura, komunikacja tworzą charakterystyczny krajobraz kulturowy.

Rozwijające się osadnictwo, urbanizacja terenu, wylesienia, zmiany sieci hydrograficznej spowodowały głębokie zmiany w krajobrazie przyrodniczym gminy.

Obecny krajobraz przedstawia mozaikę ekosystemów przekształconych w różnym stopniu przez człowieka. Obok układów ekologicznie niezmienionych z naturalną roślinnością wodną, szuwarową, torfowiskową i leśną występują półnaturalne litocenozy łąk, przekształcona gospodarczo roślinność lasów i użytków zielonych.

Synonimem krajobrazu w ujęciu przyrodniczym są geokompleksy, których wydzielono cztery na terenie gminy:

- pierwszy z nich związany jest z obszarem moreny dennej płaskiej o monotonnej rzeźbie i niewielkich deniwelacjach terenu, użytkowany jest rolniczo z towarzyszącą jej siecią osadniczą, infrastrukturą techniczną i elementami biotycznymi,
- drugi z nich zdelimitowany jest w oparciu o układ przestrzenny rynien subglacialnych. Ze względu na cechy morfometryczne jest on bardzo wyrazisty. Duże spadki, znaczne deniwelacje terenu, liczne dolinki boczne, różnego rodzaju formy erozyjne wkomponowane w elementy biotyczne mocno podnoszą walory krajobrazu,
- trzeci z nich utożsamiany jest przestrzennie z występowaniem moreny dennej falistej oraz pagórkami morenowymi. Zróżnicowane pod względem litologicznym podłoże zbudowane jest zarówno z utworów gliniastych jak i piaszczystych. Urozmaicona rzeźba terenu wzbogacona jest różnopoверхniowymi zagłębieniami wypełnionymi osadami organogenicznymi, niewielkimi obszarami leśnymi a także zespołami roślinności śródpolnej. Występuje on w centralnej oraz północnej części gminy,

- czwarty geokompleks związany jest przestrzennie z dużymi kompleksami łąkowo-bagiennymi. W jego strukturze występują łąki, zadrzewienia, zakrzewienia oraz niewielkie powierzchnie wodne. Występuje on w postaci płatów w południowej, południowo – wschodniej i północno – zachodniej części gminy.

3. Turystyka

Uwarunkowania regionalne, walory przyrodnicze i wartości kulturowe promują tereny jezior, „ryny chodeckiej” tj. Kromszewickiego, Chodeckiego, Lubienieckiego, Szczytnowskiego i Ługowskiego, wraz z przyległymi kompleksami leśnymi, łąkowymi i rolniczymi do rozwoju turystyki, wypoczynku i rekreacji – głównie o charakterze przywodnym i nawodnym.

Rejon jezior chodeckich znajduje się w zasięgu wypoczynku cotygodniowego – dwu lub trzydniowego (tzn. przyjazdy krótkoterminowe) takich miast jak: Płock, Kutno, Konin i aglomeracja łódzka oraz w niewielkim stopniu Włocławek, realizowanego głównie prywatnymi środkami komunikacyjnymi. Pod względem dostępności komunikacyjnej, rejon ten staje się miejscem pobytów wypoczynkowych od 3 do 14 dni (corocznych) – w tym szczególnie dla mieszkańców aglomeracji łódzkiej i częściowo Włocławka. Pobyty te mają charakter plażowo – kąpieliskowy z wykorzystaniem terenów sportowo – rekreacyjno – spacerowych oraz infrastruktury usługowej. W ostatnich latach daje się zaobserwować coraz większe natężenie pobytów weekendowych, co wiąże się z powstaniem osad letniskowych nad jeziorami.

Do niedawna funkcjonowały nad tymi jeziorami trzy spore ośrodki wypoczynkowe z „łódzkim rodowodem”. Dziś z dawnych ośrodków istnieje jeden, ale to wcale nie znaczy, że nie przyjeżdżają tu letnicy.

Na terenie gminy Chodecz jest już ponad 1500 nieruchomości turystycznych, w większości zabudowanych. Można szacować, że w okresie sezonu letniego, liczba mieszkańców gminy Chodecz podwaja się o przybywających na te tereny gości, właścicieli działek.

Duży stopień atrakcyjności jezior regionu chodeckiego powoduje, że wzbudza on zainteresowanie przy poszukiwaniu terenu pod dalsze lokalizacje domków letniskowych. Ruch w tej dziedzinie ostatnio jest mniej intensywny, poprzednio był często żywiołowy. Władze samorządowe postarały się uregulować i promować tego typu inwestycje, uwzględniając wielorakie potrzeby w tym zakresie.

Obecnie zapotrzebowanie na intensywną rekreację, wypoczynek i turystykę spełniają niżej wymienione miejscowości, które promowane są do dalszego rozwoju:

- Chodecz – Jezioro Chodeckie (plaże, kąpieliska, pomosty, sezonowe pole namiotowe, zaplecze gastronomiczne – restauracja „Róża Wiatrów”, zaplecze handlowo – usługowe),
- Mstowo – Jezioro Chodeckie (ośrodek wypoczynkowy Hurtap SA, sezonowe pole namiotowe, plaża z kąpieliskiem i pomostem, sezonowe zaplecze gastronomiczne i handlowe, domki letniskowe),

- Zameczek (ośrodek wczasowy, plaża z kąpieliskiem),
- Bogłomia – Kromszewice – Jezioro Kromszewickie (domki letniskowe, plaże z kąpieliskiem, zaplecze gastronomiczne i handlowe),
- Szczecin – Jezioro Kromszewickie (zespół zabudowy letniskowej, plaża z kąpieliskiem),
- Piotrowo – Jezioro Ługowskie (zespół zabudowy letniskowej, plaża z kąpieliskiem, sezonowe zaplecze gastronomiczne),
- Uklejnicza – Jezioro Ługowskie (zespół zabudowy letniskowej, plaża z kąpieliskiem),
- Mielinek – Jezioro Lubienieckie (zespół zabudowy letniskowej, zaplecze handlowe),
- Lubieniec – Jezioro Lubienieckie (zespół zabudowy letniskowej, plaża, zaplecze handlowe).

W rejonie jezior i na obszarach sąsiednich o wybitnych walorach krajoznawczo – przyrodniczych i kulturowych, wykształcił się typ wsi letniskowej. Są to miejscowości: Mstowo, Kromszewice, Bogłomia, Psary, Zbijewo, Pyszkowo, Piotrowo, Mielinek, Uklejnicza, Lubieniec.

4. Zagospodarowanie przestrzenne

– Uwarunkowania

Obszar gminy charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu, na którą składają się formy o różnej genezie.

Południową część gminy obejmuje wysoczyzna morenowa płaska, zbudowana z glin zwałowych. Jest ona rozcięta kilkoma płatami sandrów, (rejon wsi Przysypki, Trzeszczon), na których lokalnie rozwinęły się formy pochodzenia eolicznego. Powyższy teren stanowi powierzchnię płaską, urozmaiconą niewielkimi zagłębieniami wytopiskowymi. Część centralna i północna gminy to obszar o dominacji moreny dennej falistej o dynamicznej rzeźbie i znacznych deniwelacjach terenu – dochodzących do 20 – 25m.

Równie interesującym elementem geomorfologicznym są równiny akumulacji biogenicznej (równiny torfowe) wypełniające misy dawnych jezior oraz dna rynien. Największe zespoły tych form występują w rejonie wsi Ignalin, Szczecin, Mielinek, Kołatki.

Najbardziej charakterystycznym rysem geomorfologicznym gminy jest układ dwóch przecinających jej obszar osi:

- ciąg czołowomorenowy ciągnący się ze wschodu na zachód,
- rynna subglacjalna przebiegająca z północy na południe.

– Zasoby kopalin

Na terenie gminy nie występują udokumentowane złoża kopalin podstawowych natomiast występują następujące surowce naturalne – pospolite:

- surowce skalne – kruszywo naturalne,
- surowce ilaste – gliny zwałowe,
- surowce energetyczne – torfy,

z których może być jedynie eksploatowane (ze względów ekonomicznych) kruszywo naturalne, jako lokalne zabezpieczenie potrzeb w zakresie budownictwa mieszkaniowego oraz drogownictwa. W północnej części gminy, we wsi Nowiny występuje udokumentowane złożo kruszywa naturalnego "Nowiny", na które wydana została koncesja na eksploatację. Na podstawie dokumentacji geologicznej "Inwentaryzacja złóż surowców mineralnych z uwzględnieniem elementów ochrony środowiska na terenie gminy Chodecz" wydzielono jeszcze dwa obszary do przyszłościowej eksploatacji, we wsi Uklejnica i Mielno, z których tylko obszar Mielno po uzyskaniu koncesji może być eksploatowany. Teren Uklejnica miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego uzyskał przeznaczenie na funkcję rekreacyjną.

– Wody powierzchniowe

Sieć hydrograficzna gminy jest mocno zróżnicowana. W skład jej wchodzi: rzeka Chodeczka o całkowitej długości 33,5 km i długości płynącej w granicach gminy ok. 12,4 km, jezioro Chodeckie, Kromszewickie, Lubienieckie, Kaczemka i częściowo Ługowiska, drobne oczka wodne, ciekły okresowe, rowy melioracyjne oraz tereny podmokłe. Rzeka Chodeczka, poprzez system cieków naturalnych i rowów melioracyjnych odwadnia centralną, północną oraz częściowo południową część gminy.

Wysoczyznowa część gminy ze względu na to, że rynny jezior nie mają rozczłonowanej sieci odpływów ma charakter powierzchniowo bezodpływowy.

– Wody podziemne

Na terenie gminy występują następujące typy wód podziemnych: wody gruntowe, wody wgłębne oraz wody głębinowe wiekowo związane z czwartorzędem i trzeciorzędem, które stanowią podstawowe źródło zaopatrzenia gospodarki komunalnej i przemysłowej w wodę.

Głównym źródłem ich zasilania są opady atmosferyczne, z których prawie 20 % infiltruje w głąb powodując ciągłą wymianę. Południowa część gminy objęta jest zasięgiem oddziaływania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych – Subniecka Warszawska.

Jest to zbiornik wód czwartorzędowych pozbawiony odpowiedniej ciągłej izolacji od powierzchni, co powoduje, że wody tego zbiornika wymagają najwyższej ochrony przy ustalaniu warunków gospodarowania tą częścią gminy.

– Warunki klimatyczne

Na terenie gminy średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 8°C, natomiast uśrednione temperatury dla wybranych miesięcy odpowiednio wynoszą: miesiąc lipiec +18°C i miesiąc styczeń - 2,5°C.

Pod względem opadów atmosferycznych teren gminy należy do obszarów deficytowych, na których roczna suma opadów liczona z wielolecia zawiera się w granicach 450 – 500 mm.

W obrębie przedmiotowego obszaru dominują wiatry z sektora zachodniego, stanowiące ok. 40% udziału wiatrów wiejących ze wszystkich kierunków. Przeważają na ogół wiatry słabe o średniej prędkości 1 – 2 m/s. Przedstawione warunki klimatyczne mają charakter uśredniony a lokalne uwarunkowania rzeźby terenu, sąsiedztwo wód powierzchniowych, terenów podmokłych, powierzchni lasów powodują jego modyfikację prowadzącą do tworzenia się lokalnych warunków klimatycznych.

Na terenie gminy można wyróżnić trzy główne typy topoklimatu lokalnego:

- związany z obszarem moreny dennej płaskiej i powierzchniami sandrowymi (południowa część gminy) charakteryzującymi się wyrównaną temperaturą w ciągu dnia, mniejszą wilgotnością powietrza oraz stosunkowo dużym udziałem wiatrów,
- związany z obszarem moreny dennej falistej, gdzie występująca bogata rzeźba terenu, różna ekspozycja stoków wpływa na zróżnicowanie termiczne terenów, natomiast zagłębienia wypełnione wodą decydują o zwiększonej wilgotności powietrza; nierównomierne nagrzanie powierzchni gruntu a także przeszkody terenowe (pagórki, wzniesienia terenowe) powodują zwiększenia siły i kierunków wiejących wiatrów,
- związany z wielkopowierzchniowymi kompleksami łąkowo – bagiennymi, charakteryzujący się znacznie zwiększoną wilgotnością powietrza oraz mniejszą amplitudą temperatury pomiędzy dniem i nocą.

– Gleby

Na obszarze gminy występuje duże zróżnicowanie gleb, co jest następstwem urozmaicenia rzeźby terenu, lokalnych różnic litologicznych, warunków wodnych i szaty roślinnej.

Pod względem genetycznym są to gleby bielicoziemne, płowe, brunatne i torfowe. Z ekologicznego punktu widzenia ważnym zasobem środowiska są gleby hydromorficzne, tworzące siedliska łąkowe bądź podmokłe nieużytki rolnicze.

Największe powierzchnie gleb hydromorficznych występują w rejonie wsi Ignalin, Szczecin, Psary, Mielinek i zajmują powierzchnię ok. 700 ha.

Część południowa gminy to dominacja gleb niskich bonitacji V-VI, rozwiniętych na podłożu mineralnym, które zajmuje ok. 2525 ha i dotyczą sołectw: Mstowo, Przysypka, Mielinek, Psary.

– Szata roślinna

Lasy rozmieszczone są głównie w południowej części gminy i zajmują powierzchnię 1103 ha, co stanowi 9,1 % ogólnej powierzchni.

Przeważają lasy państwowe, których zarządcą jest Nadleśnictwo Włocławek. Roślinność łąk i pastwisk zajmuje dużą powierzchnię i skupia się przede wszystkim

w południowej, południowo – wschodniej i północno – zachodniej części gminy, w tak zwanych kompleksach łąkowo – bagiennych, w strukturze których występują łąki, zadrzewienia, zakrzewienia oraz niewielkie powierzchnie wodne.

– Fauna

Najbardziej rozpoznana została zwierzyna łowna, a wśród niej sarny, piżmaki, zające, bażanty, kuropatwy. Ekosystemy wodne, szczególnie jeziora są miejscem życia licznych ptaków (m.in. sieweczka rzeczna, mewa czarnogłowa, kaczki, rybitwy, perkozy i inne) i ryby (certa, troć, brzana, leszcz, płoć, szczupak, ukleja, okoń, sandacz, karp i inne).

– Zagrożenia środowiska

Brak pełnej kanalizacji gminy może wiązać się z obciążeniem środowiska ściekami w przypadku wprowadzenia nieczyszczonych wód do gruntu (nieszczelne szamba). Uciążliwe dla mikroklimatu i stanu higieny atmosfery zwłaszcza w porze jesienno – zimowej są kotłownie i paleniska domowe zużywające węgiel. Z terenu gminy Chodecz najwięcej emituje się do powietrza tlenku węgla. Ponadto powierzchniowa warstwa ziemi najczęściej narażona jest na działanie wody (erozja wodna) lub wiatru (erozja wietrzna). Grunty wodne zagrożone procesami erozji to głównie tereny zboczowe.

– Ludność

Ogółem ludność miasta i gminy Chodecz cechuje korzystna relacja pomiędzy liczbą mężczyzn (3289) a liczbą kobiet (3290). Współczynnik feminizacji wynosi 100 tzn. że na 100 mężczyzn przypadało statystycznie 100 kobiet.

Gorzej współczynnik feminizacji kształtuje się w mieście, gdzie wynosi 105, natomiast na obszarze gminy, każdym 100 mężczyznom odpowiadało statystycznie 98 kobiet (przy średniej wartości tego zjawiska dla gmin wiejskich województwa wynoszący 99, 5 kobiet na 100 mężczyzn).

Struktura wieku ludności miasta i gminy Chodecz w 2006 r. przedstawiała się następująco:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym 1498 osób – 22,4 %,
- ludność w wieku produkcyjnym 4341 osób – 65,0 %,
- ludność w wieku poprodukcyjnym 847 osób – 12,6 %.

Gmina miejsko – wiejska charakteryzuje się:

- dość korzystnym z punktu widzenia demograficznego – udziałem ludności młodej,
- dość niskim udziałem osób w wieku poprodukcyjnym – 12,6 %.

Lepszą strukturę wieku ludności posiada miasto, gdzie udział ludności w wieku poprodukcyjnym wynosi 10,6 %. W przypadku gminy udział tej grupy wiekowej w ogólnej strukturze wieku ludności wynosi 13,5 % (przy średniej wartości tego zjawiska dla gmin wiejskich województwa wynoszącej 13,7 %).

Miasto i gmina Chodecz posiadają średni wskaźnik obciążenia ekonomicznego. W mieście stosunek ludności nieprodukcyjnej na 100 osób ludności produkcyjnej wynosi 42,2. W gminie natomiast na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 59,4 osób w wieku nieprodukcyjnym.

Wartość tego wskaźnika w okresie lat 1995 – 2006 znacznie zmniejszyła się z 73 do 42 w przypadku miasta, oraz z 79 do 59 w przypadku gminy wiejskiej.

– Rynek Pracy

Podstawowym źródłem utrzymania dla większości ludności gminy jest rolnictwo – 1101 indywidualnych gospodarstw rolnych (powyżej 1 ha).

Największymi zakładami na terenie gminy są jednostki sektora publicznego – Urząd Miasta i Gminy, Szkoły, Ośrodek Zdrowia, Placówki kultury i opieki społecznej oraz spółdzielnie. Ponadto w gminie funkcjonuje Oddział Banku Spółdzielczego.

W 2006 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy we Włocławku zarejestrowanych było 679 osób bezrobotnych z terenu miasta i gminy Chodecz. Z tej liczby bezrobotnych 354 to kobiety, stanowią one ok. 52 % ogółu bezrobotnych w gminie. W 2006 r. poziom bezrobocia w gminie miejsko – wiejskiej Chodecz wynosił 15,6 %.

W mieście Chodecz bezrobotni stanowią 15,7 % ludności w wieku produkcyjnym z terenu miasta, czyli 215 osób. Natomiast w obszarze wiejskim Chodcza bezrobotni stanowią 15,6 % ludności w wieku produkcyjnym, czyli 464 osób (przy średniej wartości tego zjawiska dla gmin wiejskich województwa wynoszącej 12,4 %).

Dużym zagrożeniem jest fakt, iż ok. 50 % bezrobotnych to ludzie z wykształceniem podstawowym. Osoby te posiadają bardzo małe szanse na pozarolniczym rynku pracy. Bardzo niekorzystnym zjawiskiem jest duże bezrobocie wśród ludzi młodych (do 24 lat). Podstawowym problemem rynku pracy jest niekorzystna sytuacja gospodarcza regionu, brak kapitału, niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowej społeczności lokalnej.

Niezbędne są programy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych: poradnictwo zawodowe, kluby pracy, szkolenia, pożyczki dla bezrobotnych, prace interwencyjne, roboty publiczne, pozyskiwanie nowych miejsc pracy.

– Gospodarka

Gmina jest regionem typowo rolniczym i z tego względu dominującą gałęzią jest przemysł rolno – spożywczy oraz obsługujący rolnictwo. Ogólna powierzchnia gospodarstw rolnych wynosi 10009 ha, co stanowi 82,0 % powierzchni gminy. W strukturze władania dominuje własność prywatna. Średnia wielkość indywidualnego gospodarstwa rolnego wynosi 8,36 ha użytków rolnych (średnia wojewódzka 12,6 ha).

Korzystne jest sąsiedztwo 120 – tysięcznego miasta Włocławek, gdyż daje możliwość sprzedaży produktów rolnych na bezpośrednie zaopatrzenie ludności miejskiej. Przedsiębiorczość gospodarcza jest dość niska, gdyż przeliczeniu na 1000 mieszkańców, w gminie zarejestrowanych jest 39,4 podmiotów gospodarczych.

Rozmieszczenie zakładów przemysłu spożywczego powiązane jest z bazą surowcową. Funkcjonują Zakłady Mięsne „Walczakowie” w Chodczu oraz Ośrodek Hodowli Zwierząt Zarodowych w Chodczku. Wśród zakładów przemysłowych na terenie gminy należy również wymienić Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „APIS” S.J. w Chodczu – zajmujące się produkcją papieru toaletowego.

– **Komunikacja**

Sieć drogowa jest stosunkowo słabo rozwinięta i nie jest dostatecznie skomunikowana z drogami wojewódzkimi, krajowymi i powiatowymi. Na poziomie lokalnym dostępność w zakresie komunikacji drogowej zapewnia sieć dróg powiatowych i gminnych wymagających przebudowy. Brak autostrad i dróg ekspresowych oraz olbrzymie natężenie ruchu na drogach krajowych powoduje przenoszenie ruchu międzyregionalnego i tranzytowego na drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne, których nawierzchnie nie są przystosowane do występującego obecnie natężenia ruchu.

Długość dróg gminnych ogółem wynosi 148,6 km, z czego 19,5 km ma nawierzchnię bitumiczną, co stanowi 13,1 % ogólnej długości dróg, natomiast 67,1 km stanowią drogi o nawierzchni ulepszonej lub wzmocnionej żużlem. Pozostałe – gruntowe posiadają łączną długość 61,9 km. Na 100 km² powierzchni gminy przypada średnio 121,8 km dróg, w tym o nawierzchni twardej (bitumicznej i ulepszonej) – 50,39. W chwili obecnej w gminie Chodecz prowadzone są inwestycje odtworzeniowe.

Na terenie gminy znajdują się dwie ogólnodostępne **stacje paliw**: w Chodczu przy ul. Nowej (LPG, etylina, olej napędowy) oraz przy drodze wojewódzkiej nr 269 w miejscowości Ruda Lubieniecka (LPG).

Samodzielne **zespoły parkingowe** umożliwiające parkowanie większej liczby pojazdów zlokalizowane są głównie w mieście Chodecz, gdzie istnieje największe zapotrzebowanie, na tego typu obiekty: Plac Kościuszki w Chodczu, Ulica Kaliska 2 – przy Urzędzie Miasta i Gminy, przy kościele w Chodczu – ulica Warszawska, Cetty – przy kościele.

Zaopatrzenie w wodę odbywa się ze studni głębinowych bazujących na czwartorzędowym poziomie wodonośnym. Potrzeby grupowego zaopatrzenia w wodę zaspokajają ujęcia w Mstowie oraz Chodczu.

Stacja uzdatniania wody w Mstowie pracuje w oparciu o dwie studnie głębinowe, o maksymalnej godzinowej wydajności $Q_{h,max} 55,0 \text{ m}^3/\text{h}$ (średnia dobową wydajność – $Q_{d,śr.} 940,0 \text{ m}^3/\text{d}$), natomiast stacja uzdatniania wody w Chodczu pracuje w oparciu o trzy studnie głębinowe o maksymalnej godzinowej wydajności $Q_{h,max} 27,7 \text{ m}^3/\text{h}$ (średnia dobową wydajność – $Q_{d,śr.} 332,5 \text{ m}^3/\text{d}$).

Wg stanu na 2006 r. długość sieci wodociągowej wynosi 143,8 km, natomiast liczba przyłączy – 1153. Zwodociągowanych jest blisko 80 % gospodarstw.

Gospodarka ściekowa opiera się na bazie oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej. Gminną oczyszczalnię ścieków z punktem zlewnym o przepustowości $390 \text{ m}^3/\text{d}$ zlokalizowano w miejscowości Mielno – Lubieniec. Wykorzystana jest obecnie w 60 %. Kanalizacją sanitarną (ok. 12,1 km) odbierane są ścieki wyłącznie z miasta Chodecz, gdzie do istniejącej sieci wykonano 365 przyłączy.

Istnieje duża dysproporcja między zaopatrzeniem w wodę a usuwaniem i oczyszczaniem ścieków. Gęstość sieci wodociągowej wynosi 117,9 km/100 km², przy wskaźniku 9,9 km/100 km² gęstości sieci kanalizacyjnej.

Zaopatrzenie w ciepło oparte jest głównie na indywidualnych źródłach ciepła i kotłowniach zakładowych (zakłady produkcyjne, urzędy, szkoły i budynki mieszkalne), gdzie głównym nośnikiem energii jest węgiel. Są to podstawowe źródła wewnętrznych zanieczyszczeń powietrza. Ponadto istnieje kotłownia lokalna o mocy 300 kW, znajdująca się przy ul. Warneńczyka 4, zasilająca 52 lokale.

Telekomunikacja. Gmina Chodecz włączona jest obecnie do automatycznego systemu telefonicznego. Jest w pełni strefonizowana.

Zaopatrzenie w gaz. Obecnie dla potrzeb gospodarstw domowych wykorzystywany jest gaz bezprzewodowy. Zgodnie z umową podpisaną z firmą G.EN.GAZ ENERGIA Poznań, budowa sieci gazowej będzie realizowana na terenie całej gminy w latach 2008 – 2010. W sprawie gazyfikacji gminy podjęta jest uchwała Rady Miejskiej w Chodczu z dnia 26.07.2006 r. nr XXXVI / 205 / 06.

Zaopatrzenie w energię elektryczną. Obszar gminy Chodecz zaopatrywany jest w energię elektryczną z GPZ Włocławek poprzez napowietrzne linie średniego napięcia 15 kV. Zarządcą sieci jest Zakład Energetyczny Toruń SA Rejon Energetyczny we Włocławku. Linie średniego i niskiego napięcia oraz stacje transformatorowe wymagają modernizacji i rozbudowy.

Gospodarka odpadami stałymi. Składowisko odpadów komunalnych z obiektami towarzyszącymi dla gminy Chodecz o pojemności 23369 Mg zlokalizowane jest w miejscowości Mielno – Lubieniec. Okres eksploatacji przewidywany jest do 2018 roku. Aktualnie składowisko wypełnione jest w 63 % - 14800 Mg.

Regulacja stosunków wodnych. Wg stanu na rok 2006 użytki rolne zmeliorowane zajmują obszar o powierzchni 4500 ha, co stanowi 81,0 % potrzeb, przy wskaźniku dla powiatu 65,2 %. Potrzeba zmeliorować jeszcze około 1000 ha użytków rolnych.

– Infrastruktura techniczna

Stan systemu komunikacji

System komunikacyjny gminy Chodecz składa się z sieci dróg kołowych. Teren gminy łączy się z zewnętrznym układem komunikacji drogowej regionu za pomocą sieci dróg wojewódzkich i powiatowych.

- droga wojewódzka: Nr 269 – Szczerkowo – Kowal (11,879 km)
- drogi powiatowe:
  - Nr 2914 Lubraniec – Boniewo – Cetty (5,208 km)
  - Nr 2928 Modlibórz – Kłubka – Chodecz (4,449 km)
  - Nr 2929 Osiecz Wielki – Chodecz (7,828 km)
  - Nr 2935 Chodecz – Kaliska – Lubień Kujawski (3,304 km)

- Nr 2936 Kaliska – Zalesie (0,757 km)
- Nr 2937 Chodeczek – Zalesie – Kamienna (7,242 km)
- Nr 2938 Chodecz – gr. woj. – (Dąbrowice) (9,084 km)
- Nr 2939 Huta Chodecka – Zbijewo – gr. woj. (Nowa Wieś) (6,155 km)

Długość dróg gminnych ogółem wynosi 148,6 km, z czego 19,5 km ma nawierzchnię bitumiczną, co stanowi 13,1 % ogólnej długości dróg, natomiast 67,1 km stanowią drogi o nawierzchni ulepszonej lub wzmocnionej żużlem. Pozostałe – gruntowe posiadają łączną długość 61,9 km. Na 100 km² powierzchni gminy przypada średnio 121,8 km dróg, w tym o nawierzchni twardej (bitumicznej i ulepszonej) – 50,39. W chwili obecnej w gminie Chodecz prowadzone są inwestycje odtworzeniowe.

Tabela 1. Wykaz dróg gminnych

<i>Lp.</i>	<i>Nr drogi nowy</i>	<i>Przebieg drogi</i>	<i>Długość drogi w km</i>
1	191301C	Nowiny – Wola Adamowa	1,08
2	191302C	(Kol. Niemojowo) – gr. gm. – Wola Adamowa	1,55
3	191303C	(Stare) – gr. gm. – Wola Adamowa	1,26
4	191304C	(Janowo Stare) – gr. gm. – Brzyszewo	1,09
5	191305C	(Bodzanowo) – gr. gm. – Brzyszewo	1,08

6	191306C	Wola Adamowa – Brzyszewo – gr. gm. – (Rzeżewo)	4,48
7	191307C	Brzyszewo – Sobiczewy	2,11
8	191308C	Wola Adamowa – Sobiczewy	4,26
9	191309C	(Brzyszewo) – Chodeczek – gr. miasta – (Chodecz)	4,77
10	191310C	Brzyszewo – Brzyszewo	3,01
11	191311C	(Rzeżewo) – gr. gm. – Sobiczewy – gr. gm. – (Gocław)	2,59
12	191312C	Brzyszewo – Chodecz	1,56
13	191313C	(Szczytno) – gr. gm. – Piotrowo – gr. miasta (Chodecz)	5,08
14	191314C	Wola Adamowa – Niwki	1,55
15	191315C	Wola Adamowa – Lubieniec	1,98
16	191316C	(Łączewna) – gr. gm. – Uklejnica – Mielno	5,44
17	191317C	(Łączewna) gr. gm. – Puszkowo – Sadok	2,56
18	191318C	Pyszkowo – Sadok	1,32
19	191319C	Kołatki – Niwki	1,76
20	191320C	Sarnowo – Gawim	1,06

21	191321C	Kołatki – Łania	2,30
22	191322C	Brzyszewo – Lubieniec	1,45
23	191323C	Brzyszewo – Lubieniec	1,07
24	191324C	Brzyszewo – Chodeczek	2,79
25	191325C	Ruda Lubieniecka – Mielno – Strzyżki	2,22
26	191326C	Łania – Chodecz	5,71
27	191327C	Gawin – Łanięta	3,13
28	191328C	Łanięta – Łanięta	1,07
29	191329C	Ogorzelewo – Łakno	1,66
30	191330C	Łakno – Witoldowo – Strzyżki	4,00
31	191331C	Łakno – Strzygi Kolonia – Strzygi	2,77
32	191332C	Mielno – Strzyżki (droga woj. 269)	2,21
33	191333C	Droga gm. 191335C – Łakno – Mielno (droga gm. 191337C)	1,70
34	191334C	(Dziewczopólko) – gr. woj. – Witoldowo	2,37
35	191335C	Witoldowo – Cetty – droga woj. 269	1,42
36	191336C	(Droga woj. 269) Cetty – gr. woj. (Broniszewo)	0,76

37	191337C	(Droga woj. 269) Strzygi – Mstowo	1,45
38	191338C	(Droga woj. 269) Strzyżki – gr. woj. (Kolonia Zbijewo)	3,90
39	191339C	Mstowo – Strzyżki	1,68
40	191340C	Droga pow. 2939C – Mstowo – Strzyżki	1,23
41	191341C	Strzygi – Bogolomia (droga pow. 2939C)	2,00
42	191342C	Kolonia Zbijewo – gr. woj. – Zbijewo (droga pow. 2939 C)	2,26
43	191343C	Droga pow. 2939C – Florkowizna – Ignalin	1,19
44	191344C	Droga pow. 2937C – Ignalin – Prosna – gr. gm. – (Stróże)	1,51
45	191345C	Droga pow. 2938C – Kromszewice – Kromszewice	1,19
46	191346C	Kromszewice – Kromszewice	1,95
47	191347C	Droga pow. 2938C – Kromszewice – droga pow. 2939C	6,22

48	191348C	Droga gm. 191354C – Ignalin	2,62
49	191349C	Droga pow. 2938 (Psary) – Pieluszki	4,40
50	191350C	(Droga pow. 2939C) Szczecin – Trzeszczon	3,34
51	191351C	(Droga pow. 2939C) Szczecin – Psary (droga pow. 2938C)	4,09
52	191352C	Droga pow. 2938C – Psary – Trzeszczon	2,52
53	191353C	Droga gm. 191349C – Kubłowo – Kubłowo Małe – gr. gm. – (Gliznowo)	3,10
54	191354C	(Zalesie) – gr. gm. – (Gliznowo) – gr. gm. – Kubłowo Duże – Przysypka	5,25
55	191355C	(Droga pow. 2938C) Przysypka – gr. woj. – (Augustopol)	1,98
56	191356C	(Józefowo) – gr. woj. – Psary – droga pow. 2938C	3,37

57	191357C	(Droga pow. 2939C) Zbijewo – Trzeszczon – Przysypka	4,55
58	191358C	Trzeszczon – gr. woj. – (Nowa Wieś Wielka)	0,80
59	191359C	Puszkowo – gr. gm. – (Sarnowo) – gr. gminy - Łania	1,78

źródło: Urząd Miasta i Gminy Chodecz

Na terenie gminy znajdują się ogólnodostępne stacje paliw, położone w mieście Chodecz oraz przy drodze wojewódzkiej nr 269 w miejscowości Ruda Lubieniecka.

Samodzielne zespoły parkingowe umożliwiające parkowanie większej liczby pojazdów zlokalizowane są głównie

w miejscowości Chodecz: przed Urzędem Gminy i Miasta, na Placu Kościuszki oraz przed kościołem w Chodczu i przed kościołem w miejscowości Cetty.

Sieci transportu specjalnego

Rurociąg produktów naftowych PERN „Przyjaźń” S.A. – z Płocka do bazy koncernu PKN ORLEN S.A. w Ostrowie Wielkopolskim.

Gospodarka wodno – ściekowa

Zaopatrzenie w wodę odbywa się ze studni głębinowych bazujących na czwartorzędowym poziomie wodonośnym. Potrzeby grupowego zaopatrzenia w wodę zaspokajają ujęcia w Mstowie pracujące w oparciu o dwie studnie głębinowe, o maksymalnej godzinowej wydajności $Q_{h,max}$ 55,0 m³/h (średnia dobową wydajność – $Q_{d,śr}$ 940,0 m³/d) oraz w Chodczu pracujące w oparciu o trzy studnie głębinowe o maksymalnej godzinowej wydajności $Q_{h,max}$ 27,7 m³/h (średnia dobową wydajność – $Q_{d,śr}$ 332,5 m³/d).

Wg stanu na 2006 r. długość sieci wodociągowej wynosi 143,8 km, natomiast liczba przyłączy 1153. Zwodociągowanych jest blisko 80 % gospodarstw.

Gospodarka ściekowa opiera się na bazie oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej metodą mechaniczno – biologiczną. Część mechaniczna obejmuje kratę koszową, sito bębnowe i piaskownik, natomiast oczyszczanie biologiczne odbywa się w dwóch zbiornikach typu SBR z napowietrzaniem drobnopęcherzykowym. Osad po dokonaniu jego stabilizacji w zbiorniku osadu osuszony jest za pomocą prasy taśmowej.

Gminna oczyszczalnia ścieków z punktem zlewnym o przepustowości 390 m³/d zlokalizowano w miejscowości Mielno – Lubieniec. Wykorzystana jest obecnie w 60 %. Kanalizacją sanitarną (ok. 12,1 km) odbierane są ścieki

wyłącznie z miasta Chodecz, gdzie do istniejącej sieci wykonano 365 przyłączy.

Istnieje duża dysproporcja między zaopatrzeniem w wodę a usuwaniem i oczyszczaniem ścieków. Gęstość sieci wodociągowej wynosi 117,9 km/ 100 km² przy wskaźniku 9,9 km/100 km² gęstości sieci kanalizacyjnej.

Gospodarka odpadami. Składowisko odpadów komunalnych z obiektami towarzyszącymi dla gminy Chodecz o pojemności 23369 Mg zlokalizowane jest w miejscowości Mielno – Lubieniec w północnej części gminy powstało w 1999 r. Okres eksploatacji przewidywany jest do 2018 roku. Wg danych za rok 2006 ilość nagromadzonych odpadów wyniosła 14800 Mg, przy wypełnianiu wysypiska 63 %.

– Obiekty dziedzictwa kulturowego -podlegające ochronie wpisane do rejestru zabytków:

- Chodecz – kaplica cmentarna p.w. Św. Jakuba – ul. Warszawska 22 numer rejestru zabytków – 79/A z dn. 07.06.1985 r.,
- Chodecz – katakumby murowane na cmentarzu – ul. Warszawska 22 numer rejestru zabytków – 79/A z dn. 07.06.1985 r.,

– Chodecz – szpital murowany na cmentarzu – ul. Warszawska 22 numer rejestru zabytków – 79/A z dn. 07.06.1985 r.,

– Chodecz – kościół parafialny p.w. Św. Dominika – ul. Warszawska 20 numer rejestru zabytków – 374/A z dn. 30.12.1995 r.,

- Chodeczek – dwór murowany
numer rejestru zabytków 232/A z dn. 27.11.1987 r.,

- Huta Chodecka – grodzisko oraz dwór – willa
numer rejestru zabytków 366/A z dn. 03.08.1995 r.,

- Kromszewice – Szczecin – grodzisko „Dudała”
numer rejestru zabytków – 174/A z dn. 31.01.1985 r.

Planowane do wpisu do rejestru zabytków:

- Chodecz – Zespół kościoła parafialnego p.w. Św. Dominika ul. Warszawska 20 – kościół, plebania murowana, stodoła,
- Chodecz – Cmentarz ewangelicki,
- Chodecz – Spichrz z wozownią, zespół plebani ul. Warszawska 20,
- Brzyszewo – Zespół parkowo - dworski – dwór i park krajobrazowy,
- Ignalin – Zespół dworski - dwór i park krajobrazowy,
- Łania – Zespół parkowo - dworski – dwór i park krajobrazowy – pozostałości,
- Psary – Szkoła,
- Strzygi – Zespół dworsko - parkowy – dwór i pozostałość parku,
- Wola Adamowa – Zespół dworsko - parkowy – dwór, oficyna murowana i park,
- Zameczek – Zespół dworsko - parkowy – dwór i park krajobrazowy.

– Identyfikacja problemów

- brak kompleksowych uregulowań w zakresie zagospodarowania przestrzennego gminy Chodecz,
- wyposażenie w infrastrukturę techniczną na niskim poziomie (konieczność rozbudowy sieci kanalizacyjnej, oczyszczalni przyzagrodowych, modernizacji ujęć wodnych),
- niski stopień uporządkowania gospodarki odpadami,
- braki bazy oświatowej, niedoinwestowanie istniejących placówek oświaty, kultury i sportu,
- obiekty dziedzictwa kulturowego w złym stanie technicznym, wymagające kapitalnych remontów,
- system komunikacji słabo rozwinięty, brak dróg o nawierzchni asfaltowej, konieczność budowy nowych odcinków dróg łączących wsie i sołectwa z siedzibą gminy,
- słabo rozwinięty lokalny system ścieżek rowerowych oraz chodników przy drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkiej.

5. Gospodarka

- **Przedsiębiorczość**

Według danych Urzędu Miasta i Gminy zarejestrowane jest 259 podmiotów gospodarczych (stan na grudzień 2006 r.) bez spółek jawnych i spółek zoo, które rejestrują się w Krajowym Rejestrze Sądowym.

W przyjętym do analizy okresie czasowym następuje systematyczny rozwój przedsiębiorczości. Należy jednak wziąć pod uwagę fakt, iż część podmiotów likwiduje działalność. Obecnie utrzymuje się nieznaczna tendencja spadkowa.

Na 1000 mieszkańców w 2006 roku przypadło 39,4 podmiotów. Świadczy to o niskiej przedsiębiorczości w gminie Chodecz.

– Struktura podstawowych branż na terenie gminy

Analizę zatrudnienia poza rolnictwem oparto na danych z Urzędu Statystycznego Włocławek, które uwzględniają jedynie pracujących w zakładach powyżej 5 zatrudnionych. Najprostszym miernikiem stopnia aktywizacji zawodowej ludności jest proporcja osób czynnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności.

W gminie miejsko – wiejskiej Chodecz w roku 2000 w gospodarce narodowej pracowało 590 osób, w tym 411 z terenu miasta. Liczba pracujących stanowi 35 % ludności

w wieku produkcyjnym z terenu miasta i gminy. Działalnością, która skupia największą liczbę zatrudnionych są usługi, w których pracuje ok. 60 % ogółu zatrudnionych.

Podstawowym źródłem utrzymania ludności gminy Chodecz była praca w rolnictwie.

W 1996 r. liczba ludności faktycznie zamieszkała w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego (działki rolnej) wynosiła 4131 osób (w tym 497 w mieście). W wieku produkcyjnym było 2385 osób. Wskaźnik obciążenia ekonomicznego w tej grupie ludności wynosi 57 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

W rozwoju gospodarczym gminy podstawowe i decydujące znaczenie pełni funkcja rolnicza.

W jej zasobie znajduje się:

- 10009 ha użytków rolnych, tj. 81,9 % ogólnej powierzchni gminy,
- 1103 ha lasów, stanowiących w ogólnej powierzchni gminy 9,1 %,
- 2,0 % wód powierzchniowych stojących i płynących,
- pozostałe – to głównie tereny zurbanizowane.

– Ilość osób zatrudnionych w danych sektorach

Podstawowym źródłem utrzymania dla około 60,0 % ludności gminy jest rolnictwo – 1101 indywidualnych gospodarstw rolnych. W gospodarce narodowej pracuje około 600 osób, w tym: 60 % w usługach.

– Identyfikacja problemów

Podstawowym problemem jest wysokie bezrobocie, jakie utrzymuje się w gminie, podobnie jak w całym regionie kujawsko – pomorskim. Według stanu na dzień 31.12.2006 r. wyniosło ono 15,6 % ludności w wieku produkcyjnym, tj. 679 osób. Z ogólnej liczby bezrobotnych 52,0 % stanowią kobiety. Poziom bezrobocia podobnie kształtuje się w mieście Chodecz, jak i na terenie gminy wiejskiej.

Podstawowym problemem rynku pracy jest niekorzystna sytuacja gospodarcza kraju i regionu, brak kapitału, niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zawodowej społeczności lokalnej.

6. Sfera społeczna

– Sytuacja demograficzna i społeczna terenu

Pod względem liczby ludności Chodecz należy do większych gmin w województwie i powiecie wrocławskim. Gminę zamieszkuje 6579 mieszkańców, przy średniej gęstości zaludnienia 54 osób/km². Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 65,0 % (4341 osób) ogółu ludności gminy przy 22,4 % (1498 osób) ludności w wieku przedprodukcyjnym i 12,6 % (847 osób) w wieku poprodukcyjnym.

Miasto Chodecz zamieszkuje 1944 osoby. Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 70,3 % (1367 osób), w wieku przedprodukcyjnym 19,1 % (371 osób) oraz w wieku poprodukcyjnym 10,6 % (206 osób). Natomiast obszary wiejskie gminy Chodecz zamieszkuje 4635 osób. Przy czym w wieku produkcyjnym pozostaje 50,0 % (2292 osób), w wieku przedprodukcyjnym 24,3 % (1127 osób), a w wieku poprodukcyjnym 13,8 % (641 osób).

Bezrobocie w gminie kształtuje się według stanu na dzień 31.12.2006 r. na poziomie 15,6 % ludności w wieku produkcyjnym, tj. 679 osób. Stopa bezrobocia pozostaje na podobnym poziomie zarówno w mieście Chodecz, jak i w wiejskiej części gminy.

– Warunki i jakość życia mieszkańców

– przeciętne wskaźniki w zakresie mieszkalnictwa

Miasto Chodecz charakteryzuje się ścisłą zabudową, głównie domków jednorodzinnych zlokalizowanych przy szlakach komunikacyjnych, jak i na osiedlach. Natomiast na terenie gminy dominuje zabudowa zagrodowa. Budownictwo jednorodzinne skupione jest głównie we wsi Cetty, Zalesie, Sobiczewy, Kromszewice, Łania i Strzyżki.

– dobre wyposażenie ludności w zakresie usług medycznych

Zakres usług medycznych szczebla podstawowego dla mieszkańców gminy świadczą zlokalizowane na terenie miasta: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Almedic” oraz Niepubliczny Zakład Opieki Medycznej „Elumed”, który wykonują również usługi w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie specjalności: internista, pediatra, stomatolog, ginekolog, rehabilitant. Obydwa zakłady zlokalizowane są w Chodczu, Al. Zwycięstwa.

– przeciętne wyposażenie ludności w zakresie kultury

Na terenie gminy funkcję kulturalną pełnią:

- Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Chodczu
- OSP – Chodecz, Sobiczewy, Kromszewice, Cetty, Psary, Przysypka, Zalesie
- Kościół Rzymsko – Katolicki p.w. św. Dominika w Chodczu
- Kościół Rzymsko – Katolicki p.w. Najś. M.P. Częstochowskiej

– Opieka społeczna

Gmina wiejska nie posiada na swoim terenie Domu Pomocy Społecznej.

Zapotrzebowanie na tę formę usług wg wskaźnika wynosi 10 miejsc/1000 mieszkańców, przy wskaźniku terenowym 1000 m² terenu na 1 miejsce.

Na opiekę społeczną z budżetu gminy wydano w 2006 r. około 1477 tys. złotych. Z ogółu 402 rodzin, które zostały objęte pomocą społeczną 350 osób objętych jest pomocą ze względu na bezrobocie.

– Rynek pracy

Podstawowym źródłem utrzymania dla 60,0 % ludności gminy jest rolnictwo – 1101 indywidualnych gospodarstw rolnych. W gospodarce narodowej pracuje około 600 osób, w tym: 60 % w usługach.

– Identyfikacja problemów

- wysoki stopień bezrobocia,
- niekorzystna z punktu widzenia demograficznego struktura wieku – zbyt duża liczba osób w wieku poprodukcyjnym.

III. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA TERENIE MIASTA I GMINY CHODECZ

1. Zmiany w strukturze gospodarczej obszaru gminy:

- sukcesywne sporządzanie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego wg potrzeb występujących w obrębie stref,

- pozyskiwanie terenów na rzecz gminy wskazanych dla jej rozwoju, w tym szczególnie pod drogi i infrastrukturę techniczną gminy,
- współdziałanie z inwestorami na rzecz powstawania nowych miejsc pracy w sferze produkcyjno – gospodarczej i usługowej,
- egzekwowanie estetycznych, nowoczesnych form zabudowy zespołów przemysłowych,
- przyspieszanie zmian struktury obszarowej gospodarstw rolnych,
- aktywizacja wsi dla rozwoju wielofunkcyjnego.

2.Zmiany w sposobie użytkowania terenu:

- realizacja zakładów (usług) o zwiększonej uciążliwości, w tym przetwórstwa spożywczego,
- realizacja baz, składów, hurtowni,
- realizacja działalności o charakterze rzemieślniczym,
- realizacja urządzenia obsługi rolnictwa, urządzeń infrastruktury technicznej,
- eksploatacja surowców naturalnych,
- uregulowanie stosunków wodnych,

- zagospodarowanie terenów po zlikwidowanych zakładach pracy,
- na terenach położonych w sąsiedztwie kompleksów leśnych o ekstensywnej gospodarce rolnej wskazania do produkcji „zdrowej żywności”,
- rozwój upraw w kierunku warzywniczo – ogrodniczym,
- ograniczanie zabudowy na terenach rolnych o wysokiej wartości rolniczej.

3.Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury:

- budowa nowych dróg gminnych, chodników i parkingów,
- modernizacja istniejących dróg i chodników,
- modernizacja ujęcia wodnego,
- modernizacja (przebudowa) sieci wodociągowej.

4.Poprawa stanu środowiska naturalnego:

- budowa nowych sieci kanalizacyjnych,
- budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków,
- wprowadzanie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (zaopatrzenie w pojemniki),
- przystosowanie wysypiska odpadów komunalnych do wymogów UE,
- likwidacja dzikich wysypisk,
- wprowadzanie zmian w estetyce gminy – oznakowanie dróg i miejscowości, informacje.

5. Poprawa stanu środowiska kulturowego:

- budowa obiektów związanych z oświatą, kulturą,
- modernizacja istniejących obiektów oświatowych, użyteczności publicznej,
- odbudowa i modernizacja obiektów Ochotniczych Straży Pożarnych i ich właściwe wyposażenie,
- budowa obiektu sportowo – rekreacyjnego wraz z zapleczem socjalnym.

6. Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców

- współdziałanie w przygotowaniu ofert inwestycyjnych i pomocy dla mieszkańców rozpoczynających działalność gospodarczą,
- budowa niezbędnej infrastruktury technicznej,
- wspieranie inicjatyw zmierzających do rozwoju inwestycyjnego w zakresie sportu i rekreacji,
- wspieranie inicjatyw w zakresie rozwoju bazy turystycznej w gminie.

IV.PLANOWANE PROJEKTY (ZADANIA) INWESTYCYJNE NA LATA 2007 – 2015

Lp.	Nazwa planowanego działania	Kolejność realizacji	Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego	Etapy działania	Oczekiwane rezultaty	Podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Szacunkowe nakłady do poniesienia (tys. euro)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Przebudowa ulicy Aptecznej w Chodczu	2007	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	317
2.	Przebudowa drogi gminnej	2007	Tak	1	Poprawa	M i G Chodecz	949

	Zbijewo – Psary gm. Chodecz				infrastruktury dróg miasta i gminy		
3.	Przebudowa drogi gminnej Wola Adamowa – Końce gm. Chodecz	2007-2008	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	165
4.	Wodociągowanie wsi Chodecz – Mielinek – Pyszkowo	2007-2010	Tak	1	Rozbudowa infrastruktury wodociągowej	M i G Chodecz	545
5.	Przebudowa drogi gminnej Strzygi – Zieleniewo gm. Chodecz	2008	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	450
6.	Przebudowa ulicy Polnej w	2008	Tak	1		M i G	263

	Chodczu				Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	Chodecz	
7.	Przebudowa ulicy Jodłowej w Chodczu	2008	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	160
8.	Przebudowa ulicy Sadowej o Bocznej gm. Chodecz	2008	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	350
9.	Budowa kanalizacji tłocznej – Bogołomia – Mstowo – Mielno – gm. Chodecz	2008-2010	Tak	1	Neutralizowanie nieczystości	M i G Chodecz	448

					płynnych, ochrona wód gruntowych		
10.	Przebudowa ulicy Lipowej w Chodczu	2009	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	165
11.	Przebudowa drogi Brzyszewo – Sobiczewy gm. Chodecz	2009	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	550
12.	Przebudowa drogi gminnej Łanięta gm. Chodecz	2010	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	550

13.	Przebudowa ulicy Wojska Polskiego gm. Chodecz	2010	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	285
14.	Adaptacja terenów nad jeziorem Chodeckim pod rekreację i wypoczynek ogólnodostępny gm. Chodecz	2010-2011	Tak	1	Poprawa infrastruktury turystycznej	M i G Chodecz	990
15.	Przebudowa drogi w m. Łania gm. Chodecz	2011	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	250
16.	Przebudowa drogi Kromszewice – Józefki gm.	2011	Tak	1	Poprawa	M i G Chodecz	350

	Chodecz				infrastruktury dróg miasta i gminy		
17.	Przebudowa ulicy Przemysłowej gm. Chodecz	2012	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	950
18.	Przebudowa drogi w m. Bogołomia – Mstowo gm. Chodecz	2012-2013	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	460
19.	Przebudowa drogi Pyszkowo - Uklejnica	2012-2013	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	250

20.	Przebudowa drogi Pyszkowo – Łączewna gm. Chodecz	2012-2013	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	150
21.	Przebudowa ulicy Ogrodowej	2014	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	273
22.	Przebudowa drogi w miejscowości Cetty – Holenderki	2014	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	950
23.	Przebudowa drogi Pyszkowo – Malinowo – Uklejnica	2014	Tak	1	Poprawa	M i G Chodecz	1070

					infrastruktury dróg miasta i gminy		
24.	Przebudowa ulicy Przejazd	2015	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	127
25.	Przebudowa drogi Mstowo – Zbijewo III etap	2015	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	877
26.	Przebudowa drogi Mielinek – Uklejnica	2015	Tak	1	Poprawa infrastruktury dróg miasta i gminy	M i G Chodecz	1270

V.PLAN FINANSOWY NA LATA 2007 – 2015 (w tys. Euro)

Lp.	Nazwa planowanego działania	Budżet JST	Budżet państwa	Środki Unijne	Środki prywatne	Inne	Razem
1.	2.	3.	4.	5.	6.		7.
1.	Przebudowa ulicy Apteecznej w Chodczu	47,55	31,70	237,75	-	-	317
2.	Przebudowa drogi gminnej Zbijewo – Psary gm. Chodecz	142,35	94,90	711,75	-	-	949
3.	Przebudowa drogi gminnej Wola Adamowa – Końce gm. Chodecz	24,75	16,50	123,75	-	-	165
4.	Wodociągowanie wsi Chodecz – Mielinek – Pyszkowo	81,75	54,50	408,75	-	-	545

5.	Przebudowa drogi gminnej Strzygi – Zieleniewo gm. Chodecz	67,50	45,00	337,50	-	-	450
6.	Przebudowa ulicy Polnej w Chodczu	39,45	26,30	197,25	-	-	263
7.	Przebudowa ulicy Jodłowej w Chodczu	24,00	16,00	120,00	-	-	160
8.	Przebudowa ulicy Sadowej o Bocznej gm. Chodecz	52,50	35,00	262,50	-	-	350
9.	Budowa kanalizacji tłocznej – Bogołomia – Mstowo – Mielno – gm. Chodecz	67,20	44,80	336,00	-	-	448

10.	Przebudowa ulicy Lipowej w Chodczu	24,75	16,50	123,75	-	-	165
11.	Przebudowa drogi Brzyszewo – Sobiczewy gm. Chodecz	82,50	55,00	412,50	-	-	550
12.	Przebudowa drogi gminnej Łanięta gm. Chodecz	82,50	55,00	412,50	-	-	550
13.	Przebudowa ulicy Wojska Polskiego gm. Chodecz	42,75	28,50	213,75	-	-	285
14.	Adaptacja terenów nad jeziorem Chodeckim pod rekreację i wypoczynek ogólnodostępny gm. Chodecz	148,50	99,00	742,50	-	-	990

15.	Przebudowa drogi w m. Łania gm. Chodecz	37,50	25,00	187,50	-	-	250
16	Przebudowa drogi Kromszewice – Józefki gm. Chodecz	52,50	35,00	262,50	-	-	350
17	Przebudowa ulicy Przemysłowej gm. Chodecz	142,50	95,00	712,50	-	-	950
18	Przebudowa drogi w m. Bogołomia – Mstowo gm. Chodecz	69,00	46,00	345,00	-	-	460
19	Przebudowa drogi Pyszkowo - Uklejnica	37,50	25,00	187,50	-	-	250

20	Przebudowa drogi Pyszkowo – Łączewna gm. Chodecz	22,50	15,00	112,50	-	-	150
21	Przebudowa ulicy Ogrodowej	40,95	27,30	204,75	-	-	273
22	Przebudowa drogi w miejscowości Cetty – Holenderki	142,50	95,00	712,50	-	-	950
23	Przebudowa drogi Pyszkowo – Malinowo – Uklejnica	160,50	107,00	802,50	-	-	1070
24	Przebudowa ulicy Przejazd	19,05	12,70	95,25	-	-	127
25	Przebudowa drogi Mstowo –	131,55	87,70	657,75	-	-	877

	Zbijewo III etap						
26	Przebudowa drogi Mielinek – Uklejnica	190,50	127,00	952,50	-	-	1270